

BASIN AÇIKLAMASI

TRABZON MİLLETVEKİLİ
M. AKİF HAMZAÇEBİ'NİN
2004 MALİ YILI BÜTÇE KANUN TASARISININ
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI VE SAĞLIK BAKANLIĞI
BÜTÇELERİ ÜZERİNDE
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPTIĞI
KONUŞMANIN ÖZETİ

- ✓ **Hükümetin, Avrupa Birliği dışındaki diğer dışpolitika alanlarında tutarlı hareket ettiğini söylemek mümkün değildir.**

Türkiye'nin dışpolitikadaki en önemli projesi Avrupa Birliğine tam üyeliğidir. Hükümetin Avrupa Birliğine tam üyelik konusunda çıkarmış olduğu uyum yasaları Cumhuriyet Halk Partisince de desteklenmiştir. Anayasa değişikliklerini takiben, uygulama yasalarını ve bu yasaların da uygulamaya intikal etmesini Cumhuriyet Halk Partisi olarak beklemekteyiz. Nitekim, Avrupa Birliği İlerleme Raporunda da Türkiye'nin bu konuda biraz daha hızlı hareket etmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

Açıktır ki, Avrupa Birliğine tam üyelik, Türkiye'nin son yıllardaki en önemli projesidir. Tabii ki, böyle bir proje, Türkiye'nin diğer ittifaklarını, anlaşmalardan kaynaklanan diğer ilişkilerini hiçbir şekilde olumsuz etkilememelidir. Hükümetin politikasını bu çerçevede değerlendirdiğimizde, Avrupa Birliği dışındaki diğer dışpolitika alanlarında tutarlı hareket ettiğini söylemek mümkün değildir.

- ✓ **Türkiye Cumhuriyetinin en doğal olarak göstermesi gereken tepkiyi bile gösteremedik.**

Kurulduğundan bu yana Hükümetin, Avrupa Birliği dışındaki diğer dışpolitika alanlarındaki zikzaklarını izlemekte güçlük çekilmektedir. Irak politikası bunların başında gelmektedir. Tezkere tartışmaları bütün sıcaklığıyla hafızalarımızda taze bir şekilde durmaktadır. Irak'ta ne yaşadık son dönemlerde? Askerlerimizin başına çuval geçirildi. Askerlerimizin başına çuval geçirilmiş olması nedeniyle Türkiye Cumhuriyetinin en doğal olarak göstermesi gereken tepkiyi, yani, "nota verme"yi başaramadık, böyle bir tepkiyi gösteremedik.

- ✓ **Gerekçelerin geçerliliği tartışılabilir mi?**

İkinci tezkerenin görüşülmesi sırasında ileri sürülen iki gerekçe vardı. Gerekçelerden birisi Amerika Birleşik Devletlerinin Türk askerine orada ihtiyacının olmasıydı. En az bunun kadar önemli olan bir diğer gerekçe de Türkiye Cumhuriyetinin Irak'ta askerî güç bulundurmasının kendi millî menfaatleri ve millî politikasının gereği olmasıydı. Bu ikinci gerekçe, gerçekten çok geçerli bir gerekçeyse, Sayın Başbakanın yapmış olduğu "Eğer, Irak bizi istemiyorsa veya Amerika bizi Irak'ta istemiyorsa, biz oraya gitmeyiz" açıklamasını nereye oturtulmalıdır? Sayın Bakan bu politikanın inceliklerini, gerekçelerini bize açıklarlarsa mutlu oluruz.

- ✓ **1 milyar dolarlık bağışın neden ikinci tezkere ile bağlantısı kuruldu?**

Türkiye'nin hava sahasının Amerika Birleşik Devletlerine açılmasından ve Irak'ta Saddam'ın devrilmesinden sonra Türkiye'ye 1 milyar dolarlık bir bağış yapılması Amerikan

Kongresinin kararıydı. Bu bağış, ikinci tezkereyle ilgili bir konu değildi. Fakat, olay döndü dolaştı, ikinci tezkerenin bir şartı haline getirildi, 1 milyar dolarlık bağış veya 8,5 milyar dolarlık kredi anlaşması. Neden böyle bir aşamaya geldik, neden ikinci tezkereyle bağlantısı kuruldu? Hatta, bununla yetinilmedi; bu, birtakım şartlara da bağlandı.

✓ **Kıbrıs'taki politikamız net olarak nedir?**

Kıbrıs'taki politikamız net olarak nedir? Ada'da yapılacak olan seçimlerle ilgili olarak Türkiye'nin bir beklentisi var mıdır? Seçimleri Sayın Denктаş'ın veya muhalefetin kazanması halinde bir politika değişikliği bu seçim sonucuna göre olacak mıdır, olmayacak mıdır? Bu konularda net politikamız nedir?

✓ **Yunanistan ile yakınlaşmamız bölgedeki huzurun sağlanması açısından son derece önemlidir.**

Türkiye'nin Yunanistan'la olan yakınlaşması, şüphesiz, çok önemli ve son derece de olumludur. Hükümetin bu konudaki bütün çabalarını Cumhuriyet Halk Partisi de desteklemektedir. Yunanistan'la olabildiğince fazla alanda anlaşma yapmak, ilişkileri geliştirmek, hem Türkiye'nin hem Yunanistan'ın menfaatinedir hem de bölgedeki huzurun sağlanması açısından son derece önemlidir.

✓ **Deniz ticaretinin vergilendirilmesinde bugüne kadar yapılmış olan tüm müzakerelerin kazanımları kaybedilmiş olacaktır.**

Yunanistan'la görüşmelerini uzun yıllardır sürdürdüğümüz ve anlaşma aşamasına gelinen çifte vergilemeyi önleme anlaşmasına değinmek istiyorum. Görüşmelerde, Yunanistan, bayrak esasında ısrarlı olmuştur. Kendisinin bütün çifte vergilemeyi önleme anlaşmalarında, deniz ticaretinin vergilendirilmesinde bayrak esasını diğer ülkelere kabul ettirmiş olması nedeniyle, Türkiye'den de bu anlaşmada bayrak esasının kabulünü istemektedir. Türkiye de, çeşitli alternatifleri Yunanistan tarafına sunmuştur ve anlaşma imzalanma aşamasına gelmiştir. Eğer Yunanistan'ın önerisi doğrultusunda bu anlaşma imzalanırsa, deniz ticaretinin vergilendirilmesinde bugüne kadar yapılmış olan tüm müzakerelerin kazanımları kaybedilmiş olacaktır. Yunanistan'ın yapmış olduğu bu teklifin kabulü, deniz ticaretinin vergilendirilmesinde Türkiye aleyhine bir durum yaratacaktır. Konunun teknik tarafını her ne kadar Maliye Bakanlığı yürütüyor ise de Dışişleri Bakanlığı da bu anlaşmanın görüşmelerine katılan bir bakanlık olması nedeniyle, bu konuya dikkat etmelidir.

✓ **Dışişleri Bakanımız, üç bakanımızın hileli iflastan makum olmuş biri tarafından ağırlanması konusunu nasıl değerlendirmektedir?**

Üç bakanımızın bugünlerde Meksika'da yapmış olduğu bir dış temas var. Bu üç bakanımızın dış temasında, kendilerini orada karşılayan, limuziniyle onları ağırlayan kişinin bir batık banka patronu olduğu, hileli iflastan dolayı mahkûm olmuş biri olduğu basında yer almaktadır. Sayın Bakanımız bu olayın doğru olup olmadığını ve Dışişleri Bakanı olarak, üç bakanımızın böyle bir ağırlamaya konu olmaları karşısındaki değerlendirmelerini açıklarlarsa memnun oluruz.

✓ **Her ne kadar Acil Eylem Planıyla, Hükümet Programlarıyla sağlığa önem veren bir imaj çizilmeye uğraşılsa da gerçeğin böyle olmadığı çok yalın bir şekilde ortadadır.**

Sosyal devletin kendisini hissettirdiği en temel politika alanlarından birisi sağlıktır. Bunun da ölçüsü bütçelerden sağlığa ayrılan payın miktarını kullanılarak değerlendirilmektedir.

Bütçe ödeneklerinin yüzdesini alarak veya bir yıl önceki bütçe ödeneğiyle kıyaslayarak ödenek artışını ortaya koymak sağlığa verilen önemi vurgulamak açısından yeterli değildir. Çünkü bu rasyolar reel artışları göstermemektedir. Sağlıklı bir değerlendirme için bütçedeki sağlık ödeneğinin millî gelire oranına bakılmalıdır. 2003'te yüzde 1,4'lük bir harcama planlanmıştır. 2003 bütçesinin henüz gerçekleşme rakamları yıl bitmediği için bilinmemektedir. Ancak, ödeneklere göre sağlık harcamalarının toplamı yüzde 1,4'tür. Bu oran Gayri Safi Millî Hasılaya olan orandır. Bu harcamalar içerisinde yeşil kart, Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, Sağlık Bakanlığının bütçesi, tedavi giderleri gibi harcamalar bulunmaktadır. 2003'deki 1,4'lük rakam 2004 yılında, yüzde 1,2'ye inmektedir. 2002 yılındaki oran ise yüzde 1,7'dir. Bu durum, her ne kadar gerek Acil Eylem Planıyla gerekse Hükümet Programlarıyla sağlığa önem veren bir imaj çizilmeye uğraşılsa da gerçeğin böyle olmadığını çok yalın bir şekilde ortaya koymaktadır.

✓ **Sağlık hizmetlerinde iyileşme yönünde hiçbir işaret görülmemektedir.**

Türkiye, 29 üyenin bulunduğu OECD ülkeleri içerisinde kişi başına sağlık harcaması yönünden sonuncu durumdadır. Toplam sağlık harcamasının Gayri Safi Yurtiçi Hasılaya oranında da Türkiye sonuncudur. Bu hükümet döneminde de hiçbir iyileşme olmadığı gibi iyileşme yönünde bir işaret de henüz ortada yoktur. Sağlık Bakanlığının yeniden yapılandırılmasından, sağlık hizmetlerinde ve tedavi hizmetlerinde Katma Değer Vergisi indirimine kadar birçok alanda iddialı olan Hükümet maalesef bu iddialarından vazgeçmiş gözükmemektedir. Sağlık hizmetlerinde KDVi indireceğim iddiası sadece kan ürünlerinde yüzde 18 oranının yüzde 8'e indirilmesiyle geçirilmeye çalışılmıştır.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.